

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze v senátě složeném z předsedy Mgr. Viktora Macha a soudců JUDr. Jana Sváčka a JUDr. Luboše Vrby ve veřejném zasedání konaném dne 10. května 2018 projednal odvolání **obžalovaného Petra V., nar. xxx** proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. prosince 2017, č.j. 43 T 7/2017 — 1359, a

rozhodl takto:

Podle § 258 odst. 1 písm. b), d) tr. řádu se napadený rozsudek zrušuje v celém rozsahu a podle § 259 odst. 3 tr. řádu se znovu rozhoduje tak, že

obžalovaný

Petr V., narozený xxx v Plzni, bytem xxx, adresa pro účely doručování xxx,

je vinen, že

v období od července 2014 do 06. 12. 2014, kdy byl zadržen a vzat do vazby, v denní i noční době, na různých místech v obvodu Prahy 1, včetně jeho bytu v xxx, řádově ve stovkách případů se neustále snažil osobně, telefonicky nebo prostřednictvím textových zpráv přesvědčit poškozenou Elenu G., nar. xxx, že on je pro ni ten jediný a pravý životní a sexuální partner, dožadoval se od ní zpětné odezvy a osobních schůzek, ačkoliv mu jasně a opakovaně sdělila, že o navázání partnerského vztahu s ním nestojí, neustále ji přesvědčoval o své lásce k ní, proti její vůli na ní sahal a dotýkal se intimních partií jejího těla, snažil se ji líbat na ústa, v jednom případě se ve svém bytě před ní svlékl a se ztopořeným

penisem, coby důkazem jeho citů k ní, se před ní promenoval, dožadoval se od ní pohlavního styku, který mu podle jeho představ měla slíbit, varoval ji touhou pomstít se jí, pokud ho bude ignorovat a nebude opětovat jeho city, hrubě ji urážel vulgárními výrazy a sexuálními návrhy, snažil se ji citově vydírat, a nejméně od listopadu 2014 jí pak skrytě i otevřeně vyhrožoval fyzickým násilím jí i jejím blízkým, křičel na ni, několikrát ji agresivně a bolestivě chytil za paže a nenechal ji od něho odejít, varoval ji, že ji bude sledovat a že si ji osobně najde ve škole, na které studuje, přičemž poškozená jeho požadavkům o kontakt opakovaně vyhovovala v obavě, že by mohl své výhrůžky a varování splnit, ublížit jí nebo jejím blízkým, zejména když od svého urputného konání neupustil, ani když mu sdělila, že jí nezbude nic jiného než se obrátit na policii; v přesně nezjištěný den v říjnu 2014 v xxx, v bytě, který obžalovaný užíval a jehož vstupní dveře uzamkl, přiměl poškozenou Elenu G., aby se před ním svlékla donaha, poté jí opakovaně zasunul prsty do vagíny a manipuloval tam s nimi, přitom po ní požadoval, aby mu zároveň prováděla masturbaci, a když odmítla, vykonal na ní orální pohlavní styk, přičemž poškozená takové praktiky, které po ní požadoval, aby získal důkaz, zda ji sexuálně vzrušuje či nikoli, sama strpěla pouze v důsledku předešlých negativních zkušeností s obžalovaným, psychického tlaku ze strany jeho osoby a jeho nežádoucího chování k ní, kvůli kterým se obávala mu odporovat, čehož si byl obžalovaný dobře vědom, přičemž toto celkové chování jeho osoby vedlo u poškozené k vyvolání přechodné duševní poruchy chorobného charakteru a to akutní stresové reakce — posttraumatické stresové poruše dosahující těžké újmy na zdraví, jež se u ní projevovala vážnými zdravotními obtížemi jako nespavostí, nočními můrami, flashbaky, úzkostí, emoční labilitou, somatickými potížemi, poruchami příjmu potravy, poruchami soustředění, výrazným sociálním stažením, depresivními stavy, přetrvávajícím strachem a obavami, pocity nejistoty, bezradnosti a bezmoci či poruchami v intimní oblasti, v důsledku čehož poškozená vyhledala odbornou psychiatrickou a psychologickou péči, jež trvala déle než 7 měsíců,

tedy:

jednak jiného dlouhodobě pronásledoval tím, že mu vyhrožoval ublížením na zdraví nebo jinou újmu jemu nebo jeho osobám blízkým, vyhledával jeho osobní blízkost, vytrvale jej prostřednictvím prostředků elektronické komunikace, písemně nebo jinak kontaktoval, omezoval jej v jeho obvyklém způsobu života a toto jednání bylo způsobilé vzbudit v něm důvodnou obavu o jeho život nebo zdraví nebo o život a zdraví osob jemu blízkých,

jednak jiného přiměl k obnažování a pohlavnímu styku zneužívaje svého postavení a z něho vyplývajícího vlivu,

čímž spáchal

přechin nebezpečného pronásledování podle § 354 odst. 1, písm. a), b), c), d) tr. zákoníku
v jednočinném souběhu s přechinem sexuálního nátlaku podle § 186 odst. 2 tr. zákoníku,

a odsuzuje se

podle § 186 odst. 2 tr. zákoníku za užití § 43 odst. 1 tr. zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody ve **výměře 3 (tří) let.**

Podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku se obžalovaný pro výkon tohoto trestu zařazuje do věznice s **ostrahou**.

Podle § 228 odst. 1 tr. řádu je obžalovaný povinen zaplatit na náhradě nemajetkové újmy poškozené Eleně G., nar. xxx, prostřednictvím její zmocněnkyně Mgr. Kateřiny Kuncové, advokátky se sídlem Praha 6, U první baterie 800/9, částku ve výši 100 000 Kč.

Podle § 229 odst. 2 tr. řádu se poškozená Elena G., nar. xxx, odkazuje se zbytkem svého nároku na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem byl obžalovaný uznán vinným v jednočinném souběhu jednak přečinem nebezpečného pronásledování podle § 354 odst. 1 písm. a), b), c), d) tr. zákoníku, jednak zvláště závažným zločinem znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. c) tr. zákoníku.

Těchto tr. činů se podle skutkových zjištění soudu I. stupně dopustil tím, že *v období od července 2014 do 06.12.2014, kdy byl zadržen a vzat do vazby, v denní i noční době, na různých místech v obvodu Prahy 1, včetně jeho bytu v Xxx, řádově ve stovkách pnpadů se neustále snažil osobně, telefonicky nebo prostřednictvím textových zpráv přesvědčit poškozenou Elenu G., nar xxx že on je pro ni ten jediný a pravý životní a sexuální partner, dožadoval se od ní zpětné odezvy a osobních schůzek, ačkoliv mu jasně a opakovaně sdělila, je o navázání partnerského vztahu s ním nestojí, neustále ji přesvědčoval o své lásce k ní, proti její vůli na ni sahal a dotýkal se intimních partií jejího těla, snažil se ji líbat na ústa, v jednom případě se ve svém bytě před ní svlékl a se ztopořeným penisem, coby důkazem jeho citů k ní, se před ní promenoval, dožadoval se od ní pohlavního styku, který mu podle jeho představ měla slíbit, varovalji touhou pomstít se jí, pokud ho bude ignorovat a nebude opětovat jeho city, hruběji urážel vulgárními výrazy a sexuálními návrhy, snažil se ji citově vydírat, skrytě i otevřeně vyhrožoval fyzickým násilím jí i jejím blízkým, křičel na ni, hroziljí, že jí dá do úst roubík nebo jí ústa zalepí, nebude-li ho poslouchat, několikrátjí agresivně a bolestivě chytil za paže a nenechaljí od něho odejít, varovaljí, že jí bude sledovat a že si jí osobně najde ve škole, na které studuje, přičemj poškozená jeho požadavkům o kontakt opakovaně vyhovovala v obavě, že by mohl své výhrůžky a varování splnit, ublížit jí nebo jejím blízkým, zejména když od svého urputného konání neupustil, ani když mu sdělila, že jí nezbude nic jiného nej se obrátit na policii, přičemj v přesně nezjištěný den v říjnu 2014 v xxx, v bytě, který obžalovaný užíval a jehož vstupní dveře uzamkl, přiměl poškozenou Elenu G., aby se před ním svlékla donaha, potéjí opakovaně zasunul prsty do vagíny a manipuloval tam s nimi, přitom po nípožadoval, aby mu zároveň prováděla masturbaci, a když odmítla, vykonal na ní orální pohlavní styk,, přičemž poškozená takové praktiky, které po ní požadoval, aby získal důkaz, zda jí sexuálně vzrušuje či nikoli, sama strpěla pouze v důsledku předešých negativních zkušeností s obžalovaným, psychického tlaku ze strany jeho osoby a jeho nežádoucího chování k ní, kvůli kteým se obávala mu odporovat, aby se jí nebo jejím blízkým za to nepomstil, jak v minulosti vyhrožoval, čehož si byl obžalovaný dobře vědom, přičemž toto celkové chování jeho osoby vedlo u poškozené k vyvolání přechodné duševní poruchy chorobného charakteru, a to akutní stresové reakce — posttraumatické duševní poruše dosahující těžké újmy na Zdraví, jej se u ní projevovala vážnými zdravotními obtížemi jako nefavostí, nočními můrami, flashbaky, úzkostí, emoční labilitou, somatickými potížemi, poruchami příjmu potravy, poruchami soustředění, výrazným soáálním stažením, depresivními stavy, přetrvávajícím strachem a obavami, poáty nejistoty, bezradnosti a bezmoci či poruchami v intimní oblasti, v důsledku čehož poškozená vyhledala odbornou psychiatrickou a psychologickou péči, jej trvala déle nej 7 měsíců.*

Za toto jednání uložil soud I. stupně obžalovanému podle § 185 odst. 3 tr. zák. za použití § 43 odst. 1 tr. zák. úhrnný nepodmíněný trest odnětí svobody ve výměře pěti roků. Pro výkon tohoto trestu jej podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařadil do věznice s ostrahou. Současně uložil obžalovanému podle § 228 odst. 1 tr. řádu povinnost zaplatit poškozené Eleně G., nar. xxx prostřednictvím její zmocněnkyně Mgr. Kateřiny Kuncové, advokátky se sídlem v Praze 6, U první baterie 800/9, na náhradě nemajetkové újmy částku 100 000 Kč. Podle § 229 odst.2 tr. řádu pak poškozenou se zbytkem jejích nároků na náhradu nemajetkové újmy odkázal na řízení ve věcech občanskoprávních.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonné lhůtě odvolání obžalovaný, které směřuje do všech výroků napadeného rozsudku. Soudu I. stupně vytýká nejen vady skutkové a právní, ale i vady řízení, které napadenému rozsudku předcházelo. Podstatná vada řízení, která činí napadený rozsudek nezákonným, pak spočívá v tom, že soud I. stupně nepostupoval důsledně dle § 190 odst. 2 tr. řádu poté, co mu Vrchní soud v Praze přikázal uvedenou trestní věc k projednání a rozhodnutí (podle § 24 odst. 1 tr. ř.) a neupozornil ho na možnou změnu přísnější právní kvalifikace podle § 185 odst. 3 písm. c) tr. zákoníku. Tímto postupem soud I. stupně též porušil ust. § 225 odst. 2 tr. ř., jakož i právo obžalovaného na spravedlivý proces zakotvené v čl. 36 a násl. Listiny základních práv a svobod a jeho právo na obhajobu dle čl. 40 odst. 3 této Listiny. Soud I. stupně rovněž ve věci učinil z obsahu provedených důkazů nesprávné skutkové i právní závěry. Nekriticky přijal pro účely svých skutkových zjištění výpověď poškozené, byť obžalovaný opakovaně poukazuje na její rozpory, včetně zjevné snahy poškozené využít tr. řízení proti obžalovanému k získání vlastního majetkového prospěchu (viz její stupňované nároky ve vztahu k vyčíslení a uplatnění nemajetkové újmy v penězích).
3. Z hlediska právní kvalifikace části jednání, které je součástí popisu skutku ve výrokové části napadeného rozsudku a je právně posouzeno jako zvláště závažný zločin znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. c) tr. zákoníku obžalovaný opakovaně poukazuje na to, že ve vztahu k poškozené žádné násilí či pohrůžku násilí za účelem vykonání orálního sexu či zasouvání prstů do vagíny poškozené nepoužil. Z obsahu žádných důkazů rovněž nevyplývá, že by se poškozená nacházela ve stavu bezbrannosti (zde obžalovaný odkazuje na konstantní judikaturu nejvyššího soudu, jakož i na Komentář k tr. zákoníku, nakladatelství Beck, 2012, s. 1839). Stav bezbrannosti rovněž nevyplývá ani ze samotného popisu skutku ani z použité právní věty (... *jednak jiného pohrůžkou násilí donutil k pohlavnímu styku...*) Rovněž nebylo nijak spolehlivě vyvráceno, že by se poškozené nesvlékla dobrovolně. Pohrůžky násilí, které měl obžalovaný dle soudu I. stupně pronést, nalézací soud nepřipustně klade do příčinné souvislosti s uvedenými sexuálními praktikami, přičemž zcela odhlíží od faktu, že pokud byly obžalovaným proneseny, pak zcela v jiné časové a obsahové souvislosti. Stalo se tak až v listopadu 2014, a to poté, kdy poškozená poprvé obžalovanému sdělila, že má intimního přítele, o čemž mu do té doby lhala. Poškozená přistoupila na sexuální praktiky zcela dobrovolně a po předchozí vzájemné dohodě. Rovněž nebyla v bytě obžalovaného nikterak omezována na osobní svobodě (pozn. klíče zůstaly v zámku vstupních dveří do bytu). Pokud byly z jeho strany užity vulgarismy ve verbální či elektronické komunikaci, pak toliko z důvodů jeho snahy vynutit si kontakt s poškozenou či její pozornost.

4. Stejně tak soud I. stupně v potřebném rozsahu v odůvodnění napadeného rozsudku nevysvětlil, v souvislosti s jakým jednáním obžalovaného měla u poškozené vzniknout těžká újma na zdraví ve formě posttraumatické stresové poruchy (dále jen PTSP). Oproti popisu skutku ve výrokové části napadeného rozsudku byla původně podána obžaloba pro dva samostatné, právně odlišné kvalifikované skutky (ad 1/§ 354/1 a ad 2/ § 185/1,2a tr. zákoníku). Soud I. stupně zde uměle vyvolává zdání, že jsou spolu žalované skutky v jednočinném souběhu a duševní porucha vznikla v jejich celkovém společném důsledku. K tomuto závěru pak soud I. stupně dospěl na základě závěru znaleckého posudku MUDr. Štěpánové, která uvedla, že nelze odlišit, zda PTSP vznikla na základě pronásledování či na základě sexuálního násilí. Tedy soud I. stupně zde postupoval v rozporu se zásadou in dubio pro reo, když tuto poruchu přičítá jako okolnost podmiňující použití vyšší tr. sazby ve vztahu k ust. § 185 tr. zákoníku, aniž by svůj postup řádně odůvodnil.
5. Obžalovaný má za to, že rovněž ve vztahu k jednání, které má vykazovat zákonné znaky přečinu nebezpečného pronásledování podle § 345 odst. 1 tr. zákoníku, soud I. stupně nesprávně vyhodnotil obsah jednotlivých důkazních prostředků. Znakem všech forem uvedeného tr. činu (tj. pod písmeny a-d) je dlouhodobost. Je pravdou, že obžalovaný se v SMS zprávách 1-2x zmínil ze zoufalství o možných újmách vůči poškozené či jejím blízkým, avšak tyto zprávy nebyly odesílány dlouhodobě. Poškozená k němu do bytu chodila sama a dobrovolně. Rovněž ze znaleckého posudku z oboru kybernetika vyplývá, že poškozená obžalovaného kontaktovala a rovněž sama aktivně tuto konverzaci začínala.
6. S ohledem na tyto shora vytýkané vady napadeného rozsudku obžalovaný navrhl několik alternativních návrhů. Navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek celý zrušil, uznal obžalovaného vinným trestným činem nebezpečného pronásledování tak, jak to učinil soud prvního stupně, a v té části obžaloby, ve které státní zástupce spatřuje zločin znásilnění, tak aby byl obžalovaný podle ustanovení § 226 písm. a), b) tr. ř. zproštěn. Pokud by soud nehověl této argumentaci, žádá, aby byl rozsudek zrušen ve výroku o vině a změněna právní kvalifikace a dané jednání by bylo kvalifikováno jako zvláště závažný zločin znásilnění či přečin sexuálního nátlaku za současné použití právní kvalifikace těžkého ublížení na zdraví v jednočinném souběhu s nebezpečným pronásledováním, a za to by měl být uložen podmíněný trest odnětí svobody, kdy je v ust. § 147 odst. 1 tr. zákoníku trestní sazba od 3 - 10 let. Obhájce obžalovaného navrhuje uložení tohoto trestu, případně kdyby odvolací soud nehověl ani této argumentaci, tak aby eventuálně byl ten výrok o vině zanechán, ale aby byl zrušen výrok o trestu a obžalovaného uložen trest pod spodní hranici zákonné trestní sazby, kdy by mohl být uložen trest podmíněný. Toto není klasické znásilnění. Není to něco, co by mělo být zavrženíhodné, aby obžalovaný dostal 5 let nepodmíněně. V písemně podaném odvolání rovněž navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k novému projednání.
7. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, jakož i správnost postupu řízení, které mu předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. Následně odvolací soud dospěl k závěru, že odvolání je částečně důvodné.

8. Pokud se týká řízení, které napadenému rozsudku předcházelo, toto žádnými podstatnými vadami, které by se promítly do napadeného rozsudku, netrpí. V řízení před soudem I. stupně byly procesně odpovídajícím způsobem provedeny všechny zajištěné důkazy, které soud potřeboval k tomu, aby zjistil skutkový stav věci, o němž nevznikají důvodné pochybnosti (§ 2 odst. 5 tr. řádu). Rovněž tak byl dán obžalovanému dostatečný prostor k tomu, aby mohl uplatnit obhajobu v celé své šíři, tedy i ve vztahu k tzv. těžšímu následku, který měl u poškozené nastat ve formě PTSP. Podle respektované judikatury ÚS ČR (srov. např. I. ÚS 32/95) soud nemusí nutně vyhovět všem návrhům stran na provedení důkazů za situace, kdy důkazy již provedené poskytují dostatečný podklad pro rozhodnutí ve věci a je zřejmé, že další důkazy nemohou závěry soudu zvrátit (srov. rozhodnutí NS ČR sp. zn. 6 Tdo 1389/2012). Soud I. stupně se v tomto směru řádně vypořádal i s návrhy obžalovaného na doplnění dokazování, které uplatnil v rámci nalézacího řízení, přičemž řádně zdůvodnil, proč dospěl k závěru, že jsou v uvedené věci nadbytečné, a proto jejich provedení zamítl. Nelze akceptovat rovněž procesní námitku obžalovaného stran nedodržení postupu ze strany soudu I. stupně ve vztahu k upozornění obžalovaného, že jeho jednání může být oproti obžalobě posouzeno podle přísnějšího ustanovení tr. zákoníku, tedy v daném případě podle § 185 odst. 3 písm. c) tr. zákoníku (obžaloba podána podle § 185/1,2a tr. zákoníku).
9. Odvolací soud se z předloženého spisového materiálu přesvědčil o tom, že usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 14. 9. 2017 sp. zn. 2 Ntd 9/2017, jímž bylo rozhodnuto o tom, že podle § 24 odst. 1 tr. ř. je k projednání a rozhodnutí této tr. věci příslušný Městský soud v Praze, bylo obžalovanému doručeno do vlastních rukou dne 6. 11. 2017 (pozn. spolu s předvoláním k hl. líčení) a jeho obhájci dne 5. 10. 2017. Hlavní líčení pak bylo u soudu I. stupně zahájeno dne 13. 12. 2017. Z uvedeného je tedy zřejmé, že lhůta k přípravě na hl. líčení stanovená v ust. § 198 odst. 1 tr. ř. byla zachována. Dle ustálené judikatury pak stejné účinky jako upozornění podle § 190 odst. 2 tr. ř. popř. § 225 odst. 2 tr. ř. má i rozhodnutí o věcné příslušnosti podle § 24 odst. 1 tr. ř. (srov. např. rozhodnutí nejvyššího soudu sp. zn. 7 Tdo 536/2006). Ze shora uvedeného je tedy zřejmé, že toto upozornění obžalovaný prokazatelně obdržel a mohl na možnou změnu právní kvalifikace v řízení před Městským soudem v Praze v dostatečném časovém předstihu procesně reagovat a vést kvalifikovaně svojí obhajobu i tímto směrem. Obžalovanému byl dán dostatečný prostor k uplatnění jeho práv na obhajobu, tedy nikterak nebylo porušeno jeho právo na tzv. *fair proces*. Dle názoru odvolacího soudu v tomto případě postupoval soud I. stupně zcela v souladu s čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (publikované pod č. 209/1992 Sb.), jakož i čl. 38 a 40 Listiny základních práv a svobod publikované pod č. 2/1993 Sb.
10. Soud I. stupně pak v odůvodnění napadeného rozsudku v potřebném rozsahu vyložil, které skutečnosti vzal za prokázané a o které důkazy svá skutková zjištění opřel a jakými úvahami se řídil při hodnocení provedených důkazů. Současně uvedl, proč neuvěřil obhajobě obžalovaného, jakými právními úvahami se řídil při posouzení předmětného skutku, jakož i při posouzení uloženého trestu a jeho výše. Stejně tak se soud I. stupně vymezil i k výroku o náhradě nemajetkové újmy v penězích. Lze tedy konstatovat, že po formální stránce má napadený rozsudek ve své podstatě veškeré náležitosti, které jsou na něj kladeny v ust. § 120, § 125 tr. řádu

11. Pokud odvolací soud po provedeném veřejném zasedání dospěl k závěru, že napadený rozsudek v podobě, v jaké byl vyhlášen, nemůže obstát, pak je to především proto, že odvolací soud shledal zásadní rozpor mezi skutkovými zjištěními (viz část popisu skutku ve výrokové části napadeného rozsudku) na straně jedné a právní větou a užitou právní kvalifikací části tohoto jednání jako zvláště závažného zločinu znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. c) tr. zákoníku na straně druhé. V této souvislosti je třeba připomenout, že proti obžalovanému bylo zahájeno trestní stíhání pro dva trestné činy, a to přečinu nebezpečné pronásledování podle § 354 odst. 1 písm. a), b), c), d) tr. zákoníku a zločinu znásilnění podle § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku, přičemž každého z těchto tr. činů se měl obžalovaný dopustit samostatným jednáním (dvěma skutky; tzv. vícečinný souběh). Stejně tak bylo jednání obžalovaného posouzeno v rámci podané obžaloby. Soud I. stupně, tedy myšleno Městský soud v Praze, kterému následně byla tato tr. věc postoupena na základě shora citovaného usnesení zdejšího soudu /viz bod 8/, však po provedené dokazování dospěl k závěru, že jednání obžalovaného je třeba posoudit jako jeden skutek, kdy se dle jeho názoru obžalovaný dopustil jedním jednáním dvou tr. činů (tzv. jednočinný souběh nestejnorodý). K tomuto postupu se pak vymezil v odůvodnění napadeného rozsudku (str. 17-18) tak, že, cit.: “ *jednání obžalovaného tvoří ucelený souhrn jednotlivých projevů, které poškozená vnímala úkorně, pročež nelze jednotlivé dílčí projevy počínání obžalovaného rozdělit do dvou samostatných skutků...* “ Tedy oproti obžalobě, která pojala jednání vůči poškozené pod bodem ad 2) obžaloby jako tzv. exces, tj. vybočení z kauzálního průběhu děje směřujícího k následku předvídaného v ustanovení § 354 odst. 1 tr. zákoníku, soud I. stupně dospěl po provedeném dokazování k závěru, že jednání vykazující zákonné znaky přečinu nebezpečné pronásledování bylo prostředkem ke spáchání zločinu znásilnění podle § 185 tr. zákoníku. Toto však není z dosud před soudem I. stupně provedených důkazů zřejmé a rovněž z popisu skutku ve výrokové části napadeného rozsudku není možno dovodit, v čem soud I. stupně spatřuje naplnění zákonných znaků zločinu znásilnění v jeho základní skutkové podstatě (tj. za užití násilí, pohrůžky násilí či využití bezbrannosti), včetně vyjádření subjektivní stránky tohoto tr. činu. V tomto směru je odkazováno na projevy násilí ve formě výhrůžek, které obžalovaný činil v rámci jednání, které vykazuje zákonné znaky přečinu nebezpečné pronásledování podle § 354 tr. zákoníku, přičemž ve vztahu k formě jednání, v němž je spatřováno naplnění zákonných znaků tr. činu znásilnění (§ 185 odst. 1 tr. zákoníku) je toliko uvedeno, že “ *přiměl* poškozenou E. G., aby... “. Pochybnosti ve vztahu k tomuto závěru má odvolací soud též proto, že protiprávní stav ve vztahu k citovanému ustanovení § 354 tr. zákoníku byl udržován až do 6. 12. 2014, přičemž k jednání obžalovaného, v němž jsou spatřovány zákonné znaky zločinu znásilnění, mělo dojít dle obsahu provedených důkazů na počátku října 2014 (cca okolo 2. 10. 2014, což je zřejmé např. z SMS zprávy ze dne 2. 10. 2014, 21:12 hod.). Z obsahu důkazů provedených před soudem I. stupně (a pouze z nich může nalézací soud vycházet při své úvaze o skutkových závěrech; odvolací soud poznamenává, že v hlavním líčení nebyly provedeny předchozí výpovědi poškozené ve smyslu § 211 odst. 3 tr. ř.) je zřejmé, že k zásadnímu obratu v úrovni komunikace mezi obžalovaným a poškozenou, která se již týkala zmiňovaných výhrůžek na adresu poškozené a jejích blízkých osob, které mohly v poškozené vzbudit důvodnou obavu o zdraví a život její osoby a jí blízkých osob, došlo prokazatelně až v listopadu 2014 (viz např. SMS zpráva ze dne 17. 11. 2014, 21:55 hod.), tj. až poté, co mělo dojít mezi obžalovaným a poškozenou k sexuálním praktikám vymezených v části popisu skutku. Rovněž tak z obsahu procesně použitelné výpovědi poškozené (učiněné u hl. líčení ve dnech 13 - 14. 12. 2017) není zřejmé, že by poškozená vypověděla o tom, co bylo následně uvedeno v popisu skutku ve výroku napadeného rozsudku a to, že.. “ *hroziljí, její dá do úst roubík nebo jí ústa*

zalepí, nebude-li ho poslouchat.“; v čemž je m. j. spatřována jedna z pohrůzek násilí, které měl obžalovaný pronést ve vztahu k jednání posouzeného jako tr. čin znásilnění. Odvolací soud má za to, že pokud by bylo možné podle výsledku dokazování posoudit jednání obžalovaného podle obžaloby, popř. podle přísnějšího ustanovení § 185 odst. 1, odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. c) tr.zákoníku, jednalo by se o dva samostatné skutky, tj. vícečinný souběh (*Jde o jeden skutek, jestliže jednání, které je prostředkem ke spáchání druhého trestného činu, je zároveň součástíjednání, které znamenají uskutečňování jednání popsaného ve skutkové podstatě tohoto druhého trestného činu. To platí i v případě, kdy jednání, které vyvolalo určitý následek závažný z hlediska trestního práva, muselo nejprve způsobit jiný následek, bez něhož by k vyvolání druhého následku nedošlo (rozy: NS CR sp.zn. 3 Tz 73/2000).*

12. Odvolací soud nespatřuje žádný extrémní nesoulad mezi obsahem provedených důkazů a právní kvalifikací jednání obžalovaného ve vztahu k přečinu nebezpečného pronásledování podle § 354/1 písm. a), b), c), d) tr. zákoníku. Zde soud I. stupně řádně vyhodnotil jak výpověď poškozené, obsah zajištěné elektronické komunikace, jakož i dalších provedených důkazů. Z odborné literatury je zřejmé, že *nebezpečné pronásledování (tzv. stalking“ - stopování, přiblížení se, pronásledování) je obsesivní fixací známého nebo neznámého pachatele na určitou osobu, kterou pak obtěžuje systematicky a úporně nevyžádanou a nechtěnou pozorností. Pachatel pronásleduje vyhlédnutou oběť dopisy, telefonicky, SMS zprávami či vtíráním se do její blízkosti. Pronásledování může být motivováno údajným nebo skutečným náklonností, obdivem či láskou anebo také zlobou (nenávistí), příp. i jinými důvody (psychické poruchy, programový zisťný kalkul aj. Stalking je relativně moderní fenomén diskutovaný v posledních letech z hlediska kriminologie, kriminální psychologie a také trestního práva. Na půdě psychiatrie je však podobný jev znám již poměrně dlouho, neboť již v 18. století byly popisovány případy tzv. erotomanů, u kterých se projevovaly patologické vazby na jinou osobu projevující se zejména zpočátku jako umanutý obdiv či erotická náklonnost. Později bylo zdůrazňováno, že jde daleko více o problém pronásledovatele jako takového, jehož stav se vyvíjí v několika fázích, kdy na počátku je stádium pýchy a pocitu mimořádnosti pachatele, následuje stádium zklamání a posléze i hněvu s následnou agresí, vyhrožováním a pomstou. Postupně se však z ryze psychiatrického problému „umanutého obtěžování druhé osoby nevyžádanou a odmítanou pozorností“ stává problém kriminální, zvláště když pojem erotomanie byl nahrazen výrazem „stalking“, který zvýrazňuje spojitost excesivního systematického pronásledování s násilím. Do popředí se mimo moderních forem pronásledování, jako jsou telefonní teror, expartner stalking, yber stalking apod., dostávají především otázky ochrany oběti či pravděpodobnost vyústění pronásledování do přímého fyzického násilí vůči oběti nebo i osobě blízké oběti. Přitom může jít nejen o neopětovanou lásku, erotický či jinak motivovaný obdiv vedoucí ke vtíravosti, ale také o zášť iypývající z předchozího partnerského vztahu, zaměstnaneckých kontaktů, obchodních vztahů či profesionálních, politických i jiných kontaktů. Nezřídka dochází k pronásledování celebrit a osob veřejně známých, aniž by se tyto dříve dostaly do jakéhokoli osobního kontaktu s pachatelem (zdroj: ASPI, Trestněprávní postih nebezpečného pronásledování, tzv. stalkingu; auton: Sámal,Pavel; Korbel,František)*
13. K otázce hodnocení společenské škodlivosti, jakož i výkladu jednotlivých znaků uvedeného tr. činu, se věnuje celá řada publikovaných rozhodnutí nejvyššího či ústavního soudu - viz níže.

V rámci posouzení obsahu výhrůžky u přečinu nebezpečného pronásledování podle § 354 odst. 1 písm. a), b), c), d) tr. zákoníku je třeba hodnotit okolnosti, pa kterých bylo výhrůžky ujito. Pronese-li pachatel na adresu poškozené osoby slova, jimiž této osobě hrozí fyzickou likvidací, musí být také objektivně zjištěno, že se zřetelem na konkrétní situaci a osobu pachatele takové vyjádření skutečně odůvodňuje vznik obavy o život poškozené osoby (8 Tdo 1082/2011)

Vyhrožování i nebezpečné pronásledování musí být způsobilé vzbudit u poškozeného důvodnou obavu o jeho život nebo zdraví či obavu z jiné těžké újmy, případně důvodnou obavu o život a zdraví jemu blízkých osob. Důvodnou obavou se zde rozumí obava objektivně způsobilá vyvolat vyšší stupeň úzkosti nebo jiného tísnivého pocitu ze zla, kterým je na poškozeného působeno. Musí být tedy pečlivě hodnoceno, zda v důsledku konkrétního jednání je vznik důvodné obavy reálný. Od nebezpečného vyhrožování podle § 353 tr. zákoníku nebo nebezpečného pronásledování podle § 354 tr. zákoníku je třeba odlišit projevy, při kterých sice bylo použito např. silných slov či jiných aktů, ale ve skutečnosti o nic závažnějšího nešlo (3 Tdo 1360/2014).

I. Spáchání přečinu nebezpečného pronásledování podle § 354 odst. 1 tr. zákoníku není podmíněno tím, že život nebo zdraví poškozeného, případně jemu blízkých osob, jsou reálně ohroženy v tom smyslu, že pachatel hodlá poškozeného nebo jemu blízké osoby fyzicky napadnout, zranit či dokonce usmrtit. Podstatou uvedeného přečinu není to, že pachatel skutečně chce poškozeného nebo jemu blízké osoby fyzicky napadnout, zranit & usmrtit, ale to, že pouze chce, aby z toho měl poškozený strach.

II. Dlouhodobost je u trestného činu nebezpečného pronásledování třeba rozumět přinejmenším několik vynucených kontaktů nebo pokusů o ně, které zároveň musí být způsobilé v poškozeném vyvolat důvodnou obavu. Ojedinelé nebo náhodné projevy, byť jinak nežádoucího chování, tyto požadavky nesplňují. Zpravidla se bude tedy jednat o soustavně, vytrvale, tvrdošjně a systematicky prováděná jednání, vybočující z běžných norem chování, které mohou v některých případech i nebezpečně gradovat.

III. Výhrůžkou je třeba rozumět takové protiprávní (nedovolené) jednání, které je objektivně způsobilé vzbudit důvodnou obavu, aniž je ovšem nutné takovou důvodnou obavu u poškozeného skutečně vyvolat. Obsah výhrůžky je zde konkretizován ublížením na zdraví nebo jinou újmu. Zákonný znak spočívající ve výhrůžce jinou újmu může zahrnovat různé způsoby vyhrožování, protože není zákonem blíže definován. Jinou újmu je např. narušení sexuální integrity, rodinného soužití, způsobení škody na majetku, na odborné pověsti apod. Jiná újma musí být hodnocena jednak s přihlédnutím k ublížení na zdraví, které je zde alternativně uvedeno (měla by být z hlediska závažnosti srovnatelná), a jednak ke konkrétním okolnostem případu s přihlédnutím i k tomu, jak subjektivně pociťuje újmu ten, jemu je vyhrožováno. Záleží vždy na konkrétních okolnostech případu vyhrožování ublížením na zdraví nebo jinou újmu, zejména na tom, jaká byla povaha a nebezpečnost výhrůžek, jak se pachatel při výhrůžkách choval, jaké byly jeho fyzické, duševní i osobnostní charakteristiky, jak jimi byl zasajen poškozený a jeho širší okolí apod. Výhrůžka musí být provedená nedovoleným způsobem a prostředky, musí být vájně míněna (nesmí jít o žert) a musí být zaměřena, jak jí bylo uvedeno, na ublížení na zdraví nebo způsobení jiné újmy. Taková výhrůžka může směřovat buď přímo proti poškozenému, anebo může mu být vyhrožováno způsobením ublížení na zdraví nebo jiné újmy osobám jemu blízkým, čímž je pronásledován poškozený, neboť se u něj vyvolává strach o zdraví a bezpečí takových blízkých osob.

IV. Vyhledávání osobní blízkosti a sledování poškozeného je třeba vykládat v širokém smyslu slova, neboť jedině tak lze naplnit záměr zákonodárce účinně ochránit jedince před závažnými útoky do jeho soukromí. Pod tento pojem je proto třeba zahrnout nejrůznější způsoby slídění, obtěžování, dotírání, "doprovázení", "pozorování" (např. denní čekání před domem, "doprovod" při cestě do zaměstnání a nazpátek domů, na nákupu, tzv. "noční hlídky" před bytem poškozeného, pozorování dalekohledem apod.), které mohou být též objektivně způsobilé vzbudit požadovanou důvodnou obavu. Ani v tomto případě však není relevantní, zda je u poškozeného důvodná obava skutečně vyvolána či zda zůstane upouhě odůvodněné možnosti ji vyvolat.

V. Za omezování v obvyklém způsobu života je třeba považovat takové omezení dosavadního života poškozeného, ke kterému dojde proti jeho vůli nežádoucími zásahy pachatele do sféry jeho osobního, rodinného, ale i profesního života, může jít o omezení v rovině zájmové, kulturní, sportovní apod. Rozhodující přitom bude i v těchto

souvislostech vždy hledisko subjektivně pocíťované újmy poškozeného, byť určitým způsobem objektivizované, nikoli ~~tedy~~ hodnocení podle jakéhosi "zprůměrovaného" obvyklého způsobu života (8 Tdo 1084/2014). Objektivní stránka trestného činu nebezpečného pronásledování zahrnuje dlouhodobé pronásledování jiného prováděné v konkrétních, zýkonem taxativně stanovených formách jednání, které jsou způsobily v jiném vzbudit důvodnou obavu o jeho život nebo zdraví nebo o život a zdraví osob jemu blízkých. Z hlediska vymezení jednání Zákon používá pojem dlouhodobého pronásledování, jeho formy taxativně vyjmenovává. Společným jmenovatelem takových společensky škodlivých aktivit je v jejich souhrnu záměr jiného obtěžovat tak intenzivně, že to jím ohrožuje jeho psychickou a v některých případech i fyzickou integritu, resp. život. Přitom na počátku nemusí jít o viditelně patologické, asociální chování. Z klinického hlediska jsou pod stalking zahrnovány jen takové způsoby pronásledování, které představují opakované, trvající nechtěné navazování kontaktů s obětí za použití násilí nebo jiných srovnatelných praktik (vydírání, útisku apod.), přičemž se zde opakováním rozumí více než 10 pokusů o kontakt, trvajícím obdobím pak minimálně doba 4 týdnů (3 Tdo 1625/2016).

14. Z obsahu takto demonstrativně uvedené judikatury je zřejmé, že jednání obžalovaného nese v sobě všechny atributy uvedeného jednání, které je podřazeno pod shora uvedené ustanovení tr. zákoníku. K jednání obžalovaného docházelo po dobu několika měsíců, ve značné intenzitě, vulgaritě, nevhodných sexuálních narážek na provádění autoerotiky, nátlaků a urážek, které vygradovalo v listopadu 2014 do výhrůžek (viz shora), které nastaly poté, co obžalovaný ztratil „poslední naději“, že naváže s poškozenou z její strany dobrovolný citový, partnerský a sexuální kontakt, neboť mu poškozená sdělila, že má již delší dobu jiného intimního přítele (sv. Patrik D.). Způsob chování obžalovaného, jeho neskrývané projevy agrese ve fyzické, verbální i nonverbální rovině, pak v poškozené vyvolal reálné obavy a strach, že obžalovaný své výhrůžky naplní. U poškozené došlo v průběhu celého časového vymezení skutku k podstatnému zhoršení kvality života, nepřijatelným zásahům do jejího soukromí, svobody rozhodování, jakož i zhoršení jejího zdravotního stavu a vzniku zdravotních komplikací včetně rozvoje PTSP. V tomto směru nelze odhlédnout od závěrů znaleckých posudků z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie (MUDr. Navrátila, PhDr. Klose, jakož i ústavního znaleckého posudku), z nichž je zřejmá anomální struktura osobnosti obžalovaného a jeho osobnostní charakteristika.
15. Odvolací soud pak z vlastního podnětu částečně doplnil dokazování v uvedené trestní věci, když ve veřejném zasedání vyslechl obžalovaného. Ten uvedl, že mu poškozená nedlužila peníze ani mezi nimi nebyla žádná dohoda o navrácení peněz. Poškozená měla špatnou finanční situaci od začátku, a co on ví, tak ji měla vždy špatnou. Sama mu vyprávěla o rodině, že rodiče jsou chudí. Nedělalo mu problémy rozdělit se o to, co má, když má někoho rád. Když se poškozená vrátila z Bulharska, neměla peníze a on ji, jako vždy, velmi rád pozval na oběd nebo na kávu, snažil se být štědrý. V tu dobu ji tedy financoval, než letěla do Bulharska, tzn. dostala zálohu, řekla mu, že nemá práci, že žádnou sehnat nemůže. Chvillemi to měla dopředu zaplacené, takže než si to odpracovala, tak mu je dlužila. Ale velké částky jí nepůjčoval. Jednalo se o tisíce koruny, pětistovky, nebo dvoutisícovky. Nebylo to tedy tak, že on by jí navrhol práci, aby se jí dostal pod kůži. Po špatných zkušenostech své kamarády totiž nezaměstnává. Měli dělat svou práci precizně a byly s tím problémy. Naopak zda obžalovaný dlužil peníze poškozené z jí odpracované brigádní činnosti, uvedl, že ano, jednalo o tisícikoruny, nebo pětistovky, a to bylo pouze jen prodlení, protože čekal, než mu zaplatí klient, aby jí mohl peníze dát, což bylo třeba týden. Když tedy dostal peníze, hned ji vyplatil. Byla přeplácena, protože jí měl rád. Normálně tomu, na kom mu nezáleží, platí 100 Kč/hod., víc si člověk touto prací nevydělá, protože to jsou pomocné

práce. Oni toto řemeslo neumí a ona také nic neuměla. Lživě vypovídala, když tvrdila, že za něho dělala práce, protože to technicky nejde, protože natírat okna a dělat zednické práce, nebo dělat podlahy ona neumí. K pravému důvodu návštěvy poškozené v jeho bytě cca dne 2. 10. 2014, kdy mělo dojít k jednání, které je posuzováno jako zločin znásilnění, obžalovaný uvedl, že u něho byla již dříve tak 15x, tak vždy ten důvod byl jeho osobní náklonost k ní, bylo mu s ní dobře. Chtěl, aby k němu chodila, nečinil na ní nátlak, že musí přijít. Měl tendenci se k ní chovat velice hezky, a pokud něco nechtěla, tak jí to nedělal. Poškozená účelově popřela, že na první schůzce byl sex ve formě „prstění“, a kdyby to ona nechtěla, tak by jí to nedělal. Normálně se to neděje, málokterá dívka toto připustí na první schůzce jako poškozená. Měla 4 piva a on asi 5 piv. Když je se ženou nebo nějakou dívkou, příliš nepije, protože to nemá zapotřebí. On jí na začátku a ani v průběhu nevyhrožoval, protože už by ji neviděl. Co posléze v řízení poškozená tvrdí, stalo se až na základě spolupráce se zmocněnkyní, která ji měla hájit a neupravovat s ní účelově výpověď proti jeho osobě. I tato návštěva poškozené v jeho bytě byla vzájemná přátelská a chtěná. Vždy k němu chodila, jen když chtěla, a to i po této události. Nikdy ji nenutil k sexu, vždy byl doma zamčený, a to i v těch bytech, ve kterých rekonstruovali. Několikrát se totiž stalo, že ho vykradli. K tomu, zda byly dveře bytu zamčené i v den, kdy se skutek měl odehrát a kde byl klíč, obžalovaný uvedl, že klíč byl v zámku jako vždy. Nemá totiž důvod schovávat klíč, když má návštěvu. Není přece prase. Žil s mladými, krásnými a atraktivními dámami již dříve a nikdy žádnou neznásilnil. Několikrát s nějakou žil i půl roku v kuse a žádný sex neproběhl, protože ho nechtěla. Když sex nechtěla, on se samozřejmě snažil, aby něco proběhlo, ale když to nešlo, tak se s tím smířil. Důvodem zamykání dveří byl fakt, že stály 100 000 Kč. Když se zamknou, tak se mechanismus přitáhne a není tam tolik slyšet. Pouští si totiž nahlas hudbu a sousedka si stěžovala. Je také trošku paranoidní, momentálně bydlí na Vinohradech a stále se zamyká, aby ho nikdo v noci nepřekvapil. Bojí se zlodějů, zná ty lidi, ví, co dokážou, protože mu to říkali ve vazbě, když tam s nimi byl. Snaží se na sebe být opatrný. Na dotaz, jakou určuje adresu k doručování soudních písemností uvedl, že xxx, Je to adresa sídla advokátní kanceláře jeho advokáta. Je to bezpečné, spolehlivé, vše ohlídá, vždy ho vyrozumí. Fakticky nyní bydlí u kamaráda v xxx. K dotazu obhájce uvedl, že poškozená jej navštívila ještě po zmiňovaném pohlavním styku, a to několikrát. On byl ten, který usiloval o důkladný výpis SMS zpráv, neboť ve spise není zpráva, že mu poškozená po sexu psala, že s tím byla spokojená. Poškozená dle jeho názoru vše překrucuje. Je sexuálně velmi náruživý a potřebuje najít dívku, která ho chce. Není to tak, jak uvádí MUDr. Zvěřina a MUDr. Weiss v posudku z roku 2008, který už tenkrát vyvrátil MUDr. Navrátil, že je neschopen intenzivního prožívání. To není pravda, je plný citů a emocí a od špatné zkušenosti s poškozenou G. si dává pozor, aby se mu nestalo, že se zamiluje do nesprávné osoby. Chová se až příliš opatrně, což u dívek vyvolává zvláštní pocit, např. se dívky diví, proč se ptá, zda chtějí sex, když je to zřejmé. Raději se 3x zeptá, protože nechce podobnou situaci zažít znovu.

16. Odvolací soud s ohledem na již provedené důkazy před soudem I. stupně ve spojení s těmi důkazy, které sám provedl (§ 263 odst. 7 tr. ř.), má rovněž za to, že blíže neurčeného dne v říjnu 2014 došlo v bytě obžalovaného na jeho nátlak (naléhání, aby bylo ověřeno, zda jí obžalovaný sexuálně vzrušuje) k tomu, že *přiměl* poškozenou, aby svlékla a poté jí strkal prsty do vagíny a následně na ní vykonal orální sex. Z obsahu provedených důkazů je však zřejmé, že se tak stalo ve vztahu k tomuto jednání bez zjevného verbálního či konkludentního nesouhlasu poškozené, kdy nebylo ze strany obžalovaného k tomuto jednání užito násilí, pohrůžky násilí či že by obžalovaný zneužil bezbrannosti poškozené. Z hlediska výkladu těchto pojmů lze odkázat rovněž

na publikovanou judikaturu, např. rozhodnutí č. 3 Tdo 969/2014, R 43/1994-II, B 5/1979-24, R 17/1982. Nátlak pak nelze bez dalšího považovat za synonymum pojmu násilí ve smyslu tr. zákona. Nátlak jako jednání k prosazení individuálních či skupinových zájmů se vyskytuje v reálném světě, aniž by musel vybočovat z běžných či tolerovaných společenských norem lidského chování či musel dosahovat společenské škodlivosti ve smyslu § 12 tr. zákoníku (zásada subsidiarity trestní represe). V daném případě však bylo bez důvodných pochybností prokázáno, že svoboda rozhodování poškozené o jejím sexuálním (pohlavním) životě byla narušena dlouhodobým, negativním, frustrujícím působením ze strany obžalovaného, který jí díky svému dominantnímu postavení a vlivu (opakováním psychickým a značně nevybíravým nátlakem) vmanipuloval do jakéhosi stavu podřízenosti a poslušnosti, kdy se poškozená zdráhala požadavkům obžalovaného neuposlechnout, zejm. proto, že by mohlo dojít ke zhoršení její již tak nepříznivé osobní situace, po kterou uvedený „stalking“ trval, přičemž měla snahu tento trvající stav ukončit. To vše se pak dělo na pozadí jejího podlomeného sebevědomí, jakož i osobnostních charakteristik (srov. znalecký posudek MUDr. Štěpánková x PhDr. Vymětal PhD.), ze kterých je zřejmá snížená obranyschopnost čelit kritickým životním situacím. I tyto faktory mohly vést ke vzniku PTSP u poškozené.

17. Na rozdíl od soudu I. stupně má proto odvolací soud za to, že dílčí jednání spočívající ve shora uvedených sexuálních praktikách je třeba právně kvalifikovat jako přečin sexuálního nátlaku podle § 186 odst. 2 tr. zákoníku, neboť obžalovaný v úmyslu přímém přiměl jiného k pohlavnímu styku a obnažování zneužívaje tím svého postavení a vlivu. K výkladu pojmu „pohlední styk“ lze odkázat na konstantní judikaturu, ale i odůvodnění napadeného rozsudku (str. 19). V daném případě se dle odvolacího soudu nejedná o stav závislosti (srov. např. rozhodnutí Vrchního soudu v Praze sp. zn. 2 To 12/2013; JUD245582CZ). Odvolací soud si je též vědom těžšího následku, který v daném případě vzniknul u poškozeného v příčinné souvislosti s jednáním obžalovaného ve formě PTSP. I když těžká újma na zdraví (§ 122 odst. 2 písm. i) tr. zákoníku) je rovněž znakem kvalifikované skutkové podstaty sexuálního nátlaku v § 186 odst. 5 tr. zákoníku, je souběh možný toliko k ust. § 186 odst. 1 tr. zákoníku a nikoli k ust. § 186 odst. 2 tr. zákoníku (pozn. jde o dvě samostatné skutkové podstaty; srov. rozhodnutí 8 Tdo 783/2017). V případě skutkové podstaty nebezpečného vyhrožování dle § 354 tr. zákoníku pak zde není znak těžké újmy na zdraví uveden. V daném případě souběhu tr. činů podle § 354/1 a § 186/2 pak těžší následek ve formě těžké újmy na zdraví není kvalifikačním momentem. Může však být přitěžující okolností ve smyslu § 42 tr. zákoníku. Dle trestní teorie bývá trestný čin nebezpečného pronásledování podle § 354 tr. zákoníku zpravidla konzumován závažnějším poruchovým tr. činem, m. j. i tr. činem sexuálního nátlaku podle § 186 tr. zákoníku, nebude-li třeba zvláštní povahu nebo závažnost vyjádřit souběhem těchto tr. činů (Šámal a kol. Trestní zákoník (EVK), 2. vydání, 2012). V daném případě však délka, po kterou jednání obžalovaného vůči poškozené trvalo, závažnost, jakož i následek, vede odvolací soud k závěru, že v daném případě není jednočinný souběh obou tr. činů vyloučen a je třeba skutek uvedený ve výrokové části tohoto rozsudku posoudit podle obou ustanovení tr. zákoníku. Z hlediska možné úvahy o tom, zda by jednání obžalovaného mohlo být posouzeno i podle dalšího ustanovení tr. zákoníku s ohledem na vznik PTSP pak odvolací soud musel přihlídnout k tomu, že odvolání proti napadenému rozsudku bylo podáno toliko ze strany obžalovaného (§ 264 odst. 2 tr. ř.).

18. Z těchto shora uvedených důvodů proto z podnětu podaného odvolání odvolací soud napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. b), d) tr. ř. zrušil v celém rozsahu a podle § 259 odst. 3 tr. ř. znovu rozhodl tak, jak ve výrokové části uvedeno, kdy z popisu skutku vypustil ty části jednání obžalovaného, které shledal v rozporu s obsahem provedených důkazů (tj. „.....“: *hroziljí, žť dě do úst roubík nebo jí ústa zalepí, nebude-li ho poslouchat. “ a dále aby se jí nebo jím blízkým za to nepomstil jak v minulosti vyhrožoval.”*). Jednání popsané v shora uvedené výrokové části rozsudku pak odvolací soud kvalifikoval jak uvedeno v bodě 15 tohoto rozsudku.
19. Při úvaze o výši a druhu trestu vycházel odvolací soud z kritérií uvedených v ust. § 37- § 39 tr. zákoníku. I když se na obžalovaného hledí, jako by nebyl dosud odsouzen (pozn. na předchozí odsouzení obžalovaného pro tr. čin omezování osobní svobody podle § 231 odst. 1 tr. zákona rozsudkem OS pro Prahu 1 ze dne 16. 12. 2008 sp. zn. 3 T 144/2008 se vztahuje amnestie prezidenta republiky ze dne 1. 1. 2013 s účinky zahlazení; čl. IV/1b amnestie), z hlediska charakteristiky jeho osoby je zřejmé, že má sklony k tr. činnosti, která nepřipustně zasahuje do práv a osobních svobod ženy. Obžalovaný se svým jednáním dopustil v jednočinném souběhu dvou tr. činů a svým jednáním též způsobil „jiný větší škodlivý následek“. Toto je pak třeba chápat při úvaze o výši a druhu trestu jako přitěžující okolnosti ve smyslu § 42 písm. k), n) tr. zákoníku. Polehčujících okolností ve smyslu § 41 tr. zákoníku pak odvolací soud neshledal. S ohledem na tyto skutečnosti, jakož i závažnost (následek) jednání, který nastal, okolnosti případu a délku doby, po kterou se obžalovaný shora uvedené tr. činnosti dopouštěl, dospěl odvolací soud k závěru, že je namístě uložení již nepodmíněného trestu odnětí svobody, a to ve výměře těsně nad polovinou zákonné trestní sazby ust. § 186 odst. 2 tr. zákoníku (srov. § 43 odst. 1). Pro výkon trestu jej pak v souladu s ust. § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařadil do věznic s ostrahou.
20. Pokud se pak týká výroku o náhradě nemajetkové újmy v penězích, zde pak odvolací soud převzal beze změn výrok rozsudku I. stupně, neboť jej považuje za věcně správný. V tomto směru lze tedy odkázat na přílehlavou argumentaci soudu I. stupně v odůvodnění napadeného rozsudku (str. 21). Pro úplnost lze snad jen dodat, že tento nárok byl přiznán způsobem předvídaným v ust. § 2951 odst. 2 obč. zákoníku, a to ve výši, kterou lze v daném případě shledat jako zcela přiměřenou. Zadostiučinění (satisfakce) musí být poskytnuto v penězích, nezajistí-li jeho jiný způsob skutečné a dostatečné účinné odčinění způsobené újmy. Jednalo se o zásah neoprávněný, resp. protiprávní a mezi jednáním a následkem je příčinná souvislost (srov. rozsudek NS ČR sp. zn. 30 Cdo1602/99). Za nemajetkovou újmu se pak považuje příkoří, které se projevuje jinde než na majetku. Nelze odhlédnout ani od závažnosti společenské škodlivosti. Negativní důsledky do osobnostní sféry poškozené je třeba považovat za natolik závažné, že zde zjevně nepřichází do úvahy morální zadostiučinění. Při stanovení výše nemajetkové újmy v penězích je však vždy dodržet zásadu proporcionality a přiměřenosti (srov. např. rozhodnutí NS ČR sp. zn. 8 Tdo 46/2013, 8 Tdo 1415/2013). Základem analýzy pro určení výše nemajetkové újmy v penězích je zjištění takových okolností, které soudu umožní založit svojí úvahu na určitém kvantitativním posouzení základních souvislostí posuzovaného případu. Tato výše musí být přiměřená, aby nešlo jen o formální gesto, musí být i reálně a fakticky dosažitelná a nemůže být ve vztahu k obžalovanému úplně likvidační, přičemž musí být u něho zachována alespoň určitá motivační stránka. Tyto podmínky pak byly v daném případě zcela splněny. To, že ve výroku, kterým je přiznána poškozené nemajetková újma ve výši 100 000 Kč není uvedeno

„platební místo“ — sídlo (bydliště) poškozené, nýbrž „prostřednictvím ~~je~~ z(mocněnkyně Mgr. Kateřiny Kuncové, advokátky se sídlem Praha 6, Uprvní baterie 800/9“ je proto, že v průběhu tr. řízení byly důvodně některé osobní údaje poškozené (její bydliště) z hlediska její ochrany skryty (§ 55 odst. 2 tr. ř.).

21. Z těchto důvodů rozhodl Vrchní soud v Praze tak, jak ve výrokové části uvedeno.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** další řádný opravný prostředek přípustný. Za splnění podmínek § 265a a § 265b trestního řádu však lze proti němu podat **dovolání**, a to ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud České republiky. Právo podat dovolání přísluší nejvyššímu státnímu zástupci pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného, a dále obviněnému pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 trestního řádu) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů dovolatel napadá a čeho se domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) — 1) trestního řádu nebo § 265b odst. 2 trestního řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Praha 10. května 2018

Mgr. Viktor Mach v. r.
předseda senátu

JUDr. Luboš Vrba v. r.
vyhotovil